

עשוי להצטרף אל השור ולינק מן הכוחות המובילים את השור. כדי להרחיק את קלפת החמור, שלא תקבל חיות מן הקדשה, נצטוינו להקפיד ולהפריד ביניהם בצת הקריש.

2) השור הוא בחינת "גבורות" ואלו החמור הוא בחינת "חסדים". השור והחמור מסמלים שתי בחינות הפכיות, ולכן אסור לערבם זה בזה. אין לערבב בין הפכים. אלו ואלו דברי אלקים חיים. שני הבאורים לאסור מתאימים למחלקת בדיני האסור בין הרמב"ם לרא"ש. לפי שיטת הרמב"ם ה"לאו" אוסר מן התורה רק חרישה בטהור עם טמא. אסור שהמין הטמא ששרשו בקלפה יקבל חיות מן המין הטהור, מן הקדשה. לפי שיטת הרא"ש האסור חל באפן שזה על כל המינים, טמאים או טהורים, זה עם זה, מכיון שהטעם לאסור לפי דעתו הוא האסור לערב בין מדות שנקראו הפכיות. גם טהור וטהור שכל אחד מהם בעל מדה הפכית, אסורים בערבוב.

רק מצוות, המביאות תוספת אור והשראת קדשה, יכולות להשכין שלום בין הפכים. לכן יש מצוות שדוקא בהן מתר לערבב בין הפכים, כמו מצות ציצית ובגדי כהנה שמתרים בשעטננו, ובבגדי כהנה גופא הרי נאמר "לכבוד ולתפארת". אולם בפעולות רגילות אסור לערבב בין מינים שונים, "לא תחרש בשור ובחמור יחדו".

(מעובד על-פי 'לקוטי שיחות' חלק כד, עמ' 150-151)

רחמי אדוננו מורנו רבנו מלך המשיח לעולם ועד

תאריכים מיוחדים בתולדות חב"ד לתקופה זו

- יא אלול:** חתונת כ"ק אדמו"ר (מוהרש"ב) נ"ע עם הרבנית הצדקנית שטערנא שרה ע"ה, מוצש"ק פ' תצא, בשנת תרל"ה.
- י"ב אלול:** כ"ק אדמו"ר (מוהרי"צ) נ"ע מגיע לארצות-הברית בפעם הראשונה, בשנת תרפ"ט
- י"ג אלול:** חתונת כ"ק אדמו"ר (מוהרי"צ) נ"ע, עש"ק פ' תצא התרנ"ו.

כתובתנו באינטרנט: [HTTP://WWW.MOSHIACH.NET/BLIND](http://www.moshiach.net/blind)

להזמנות: מכון לוי יצחק, ת.ד. 26 - כפר חב"ד ב' 72915

Mechon LEVI YITZCHOK P.O.B. 26, Kfar Chabad B. 72915 - ISRAEL

דמו מינוי שנתי - בארה"ק ת"ה: 45 שקל. בחו"ל: 535

מס' 335

תשס"א

שופטים, תצא

מעין חי

רעיונות ושיחות לילדים ולנוער

מעובד על פי שיחותיו הקדושות של

כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שיל"ו מליובאוויטש

יו"ל

לזכרון

הרבנית הצדקנית ח'ל מושקא

ע"ה ז"ל

מוגש על ידי

מכון לוי יצחק

כפר חב"ד ב'

שנת המאה לכ"ק אדמו"ר מלך המשיח

שופטים

הודאתו של בעל דין שקולה למאה עדים בדיני ממונות. כלומר, אם האדם מודה שהוא חייב לשלם לא דרושים עדים או ראיות אחרות כדי לחיבו. אולם, בנוגע לדיני נפשות ההלכה שונה.

כך פוסק הרמב"ם: "גזרת הכתוב היא שאין ממתין בית דין ולא מלקין את האדם בהודאת פיו אלא על פי שנים עדים". אף אם הודה האדם אינו מתחייב בענש מלקות או בענש מיתה על-פי הודאתו, אלא נחוצים שני עדים כדי שיפסק בית דין שהוא אכן חייב.

הרדב"ן, ממפרשי הרמב"ם, כותב שאמנם הלכה זו היא גזרת הכתוב, אולם יש אפשרות לתת לה טעם כלשהו. נפשו של האדם איננה רכושו האישי, אלא רכושו של הקדוש-ברוך-הוא, לפיכך, הודאת האדם בנוגע לגופו אינה מועילה לענין הענש, שכן הגוף אינו שלו כלל. הממון, לעומת זאת, הוא רכושו של האדם; לכן הודאתו של האדם קובעת בנוגע לממון.

כל העולם כלו הרי הוא של הקדוש-ברוך-הוא. "לה' הארץ ומלאוה". "הכל ברשות אדון הכל". אם כן, מהו ההבדל בין נפשו של האדם לבין ממונו? גם הנפש שיכת לקדוש-ברוך-הוא וגם הממון. מדוע הודאת האדם תקפה בקשר לממון ואינה תקפה בקשר לנפש?

נפשו וחייו של אדם נמסרו לו מהקדוש-ברוך-הוא כפקדון בלבד. האדם אינו הופך לבעליה של הנפש. עליו רק לשמרה, כפקדון. כפסק-דינו של אדמו"ר הזקן: "אין לאדם רשות על גופו כלל להכותו...". הגוף הוא פקדון ביד האדם, וגם זו סבה לאסור לפגוע בגוף ולהזיק לו.

הממון נמסר לבעלותו של האדם. אין זה פקדון בלבד אלא קנין של ממש. הכסף שיך לאדם. האזהרה שלא לאבד את הכסף ולא לקלקל אותו אינה נובעת מהעבדה שהכסף אינו רכושו של האדם. להפך, הכסף מצוי בבעלות האדם והוא מזוהר לשמור עליו במסגרת האסור "בל תשחית".

יש הבדל בין בעלות האדם על כספו לבין הנשמה הנתונה לו כפקדון. מכאן שיש הבדל בין הודאת האדם בעניני ממונו להודאתו בעניני נפשות.

תו"ל תקנו את ברכות הנהגין מכיון שאסור להנות מן העולם הזה ללא ברכה. חובת ברכות הנהגין חלה על הנאות הגוף ולא על הנאות ממון. על הנאה כספית

לא תקנו ברכה. הנפש, שהיא קנינו של הקדוש-ברוך-הוא ואין בעלות של האדם עליה – גם הנאותיה הן קנינו של הקדוש-ברוך-הוא. הנאות אלו הן בגדר קדשי שמים שאסור להנות מהם ללא ברכה. אולם, נכסי האדם וממונו שנתנו לבעלותו של האדם אינם בגדר קדשי שמים, ולכן לא נדרשת ברכה כדי להתיר את ההנאה מהם.

הרדב"ן מסבם וכותב: "ועם כל זה אני מודה שהיא גזרת מלכו של עולם ואין להרהר". אף שמצא טעם לדבר, מדגיש הרדב"ן שההלכה היא גזרת הכתוב ואינה נשענת על הנמוק. מצד הקדוש-ברוך-הוא אין הבדל כלל בין נפשו וגופו של האדם לבין ממונו. הלוא כל העולם כלו שיך לקדוש-ברוך-הוא באותה מדה ממש. ההבדל הוא אף ורק מצד האדם. האדם הוא שמקבל מהקדוש-ברוך-הוא את הגוף והנפש, שיש בה קדשה, באופן של פקדון, כך שבעלותו של הקדוש-ברוך-הוא נפרת בהם, ולאדם אין בעלות עליהם. ואלו את הממון מקבל האדם מן הקדוש-ברוך-הוא באופן של בעלות. בכסף אין קדשה, ולכן בעלותו של הקדוש-ברוך-הוא אינה נפרת בו. לאדם יש בעלות על כספו, והודאתו בקשר לכספו מחייבת אותו ללא צורך בעדים.

(מעובד על-פי 'לקוטי שיחות' חלק לד, עמ' 106-110)

תצא

בפרשתנו אנו מצויים על אסור כלאים: "לא תחרש בשור ובחמור יחדו". ומובא במשנה במסכת בבא קמא: "אחד שור ואחד כל בהמה... אלא דבר הכתוב בהוזה".

הפוסקים חלוקים בדעותיהם על אילו בהמות חל אסור זה.

לדעת הרמב"ם השור מופיע כדגמה לבהמות הטוהרות ואלו החמור הוא דגמה לבהמות הטמאות. ומכאן: אסור מדין תורה לחרש בשני בעלי חיים שהאחד מהם טהור והאחר טמא.

לדעת הרא"ש אסור לחרש בכל זוג של בעלי חיים שונים: טמא וטהור, או אף שני טהורים משני מינים שונים, או שני טמאים משני מינים שונים.

בחסידות יש שני באורים לאסור "לא תחרש בשור ובחמור יחדו":

1) הרחקת קלפת החמור, שלא תקבל חיות מבחינת הקדשה. הטמא מקבל את חיותו מן הקלפות הטמאות, בעוד השור, שהוא בהמה טהורה, מקבל את חיותו מקלפת גנה (ויכול להתעלות לקדשה). כאשר החמור חורש עם השור בצותא הוא